

Vandhandleplan 2013 – 2015 for Herning Kommune

Vanddistrikt Jylland og Fyn

Indholdsfortegnelse

1.	Planens indhold	3
2.	Resumé af de statslige vandplaner	4
3.	Forord	5
4.	Baggrund	8
4.1	Målsætninger	9
4.2	Virkemidler	10
4.3	Tidsplan	10
5.	Handleplanens indsatser fastlægges med udgangspunkt i statens indsatsprogram	12
6.	Kommunens prioriteringskriterier for indsatser	13
7.	Indsatser	15
8.	Forholdet til anden relevant planlægning	27

Bilag:

- 1 Vandløbsrestaurering m.m.

1. Planens indhold

Dette dokument indeholder en beskrivelse af Herning Kommunes planer for realiseringen af de statslige vandplaners indsatsprogram for 1. planperiode.

Vandhandleplanen indeholder en samlet oversigt over de indsatser, Herning Kommune skal gennemføre inden udgangen af 2015.

Vandplanerne opstiller mål for, hvordan miljøtilstanden skal være i områdets søer, vandløb, kystvande og grundvand. De indeholder desuden et indsatsprogram, som beskriver, hvilken indsats og hvilke virkemidler der skal til for at nå de mål, som er opstillet i vandplanerne.

Hovedelementerne i vandplanerne:

- Forbedre miljøtilstanden i vandløb ved at forbedre de fysiske forhold.
- Forbedre miljøtilstanden i vandløb og søer ved at reducere forurening fra punktkilder, herunder renseanlæg, regnbetingede overløb, spredt bebyggelse og akvakultur.
- Sikre tilstrækkelig vandføring i vandløb ved en indsats over for vandindvinding.
- Forbedre tilstanden i fjorde og kyster ved at reducere udledning af kvælstof.
- Forbedre tilstanden i søer ved at reducere udledningen af kvælstof.

Det er muligt via Naturstyrelsens hjemmeside at indhente informationer om vandplanernes indsatser på et mere detaljeret niveau:

<http://miljoegis.mim.dk/cbkort?&profile=vandrammedirektiv1-2014>

Kommunerne har ansvaret for at gennemføre den kommunale del af indsatserne. Som et led i dette arbejde skal kommunerne udarbejde en vandhandleplan.

2. Resumé af de statslige vandplaner

De statslige vandplaner skal sikre at søer, vandløb, grundvandsforekomster og kystvande i udgangspunktet opfylder miljømålet 'god tilstand' inden udgangen af 2015. Planerne fastsætter konkrete miljømål for de enkelte forekomster af overfladevand og grundvand, og stiller krav til indsatsen.

Herning Kommune er omfattet af vandplan 1.2 Limfjorden, 1.4 Nissum Fjord og 1.8 Ringkøbing Fjord.

Vandplanerne indeholder retningslinjer, der har bindende virkning over for myndighedernes fysiske planlægning og administration herunder i relation til konkrete sager. Statens vandplaner indeholder en redegørelse for de enkelte vandområder, og de tekniske baggrundsnotater beskriver krævede handlinger.

I denne vandhandleplan omfatter indsatsen, genåbning af 1,5 km rørlagte strækninger, restaurering af 116 meter vandløb, fjernelse af 3 faunaspærringer, forbedret spildevandsrensning ved få ejendomme og udledning af næringsstoffer fra landbrug i et søopland, forureningsbegrænsende tiltag ved 1 dambrug, forureningsbegrænsende tiltag ved 1 regnvandsbetinget udløb samt restaurering af Gødstrup Sø.

Omkostningerne bæres af det offentlige, forsyningsselskaber eller de berørte erhverv. Indsatsprogrammet er det mest omkostningseffektive ud fra de givne forudsætninger og mulig brug af virkemidler.

Links til vandplaner

Limfjorden:

<http://naturstyrelsen.dk/media/129451/12-limfjorden- med forside.pdf>

Nissum Fjord:

<http://naturstyrelsen.dk/media/129450/14-nissum-fjord med forside.pdf>

Ringkøbing Fjord:

<http://naturstyrelsen.dk/media/129455/18-ringkoebing-fjord med forside.pdf>

3. Forord

I denne handleplan redegøres der nærmere for, hvordan vandplanerne for vandområde 1.2 Limfjorden, 1.4 Nissum Fjord og 1.8 Ringkøbing Fjord og deres indsatsprogrammer vil blive realiseret indenfor Herning Kommunes geografiske område på land med hensyntagen til forholdene i Ringkøbing Fjord, Nissum Fjord og Limfjorden.

Herning Kommune skal, i lighed med landets øvrige 97 kommuner, udfærdige en handleplan på baggrund af statens vandplaner. Danmark er inddelt i 23 vandoplande, og staten har udarbejdet en vandplan for hver af dem. Vandplanerne er en helt ny plantype med en seksårig planperiode (2009-2015, 2015-2021 og 2021-2027). De statslige vandplaner erstatter regionplanernes retningslinjer på vandområdet. Denne første kommunale handleplan vil være gældende frem til næste planperiode, der efter miljømålsloven skal indledes senest den 22. december 2015.

Figur 1. Oversigtskort med angivelse af kommunegrænser. Den blå streg markerer grænsen mellem de vandområder 1.2 Limfjorden, 1.4 Nissum Fjord og 1.8 Ringkøbing Fjord.

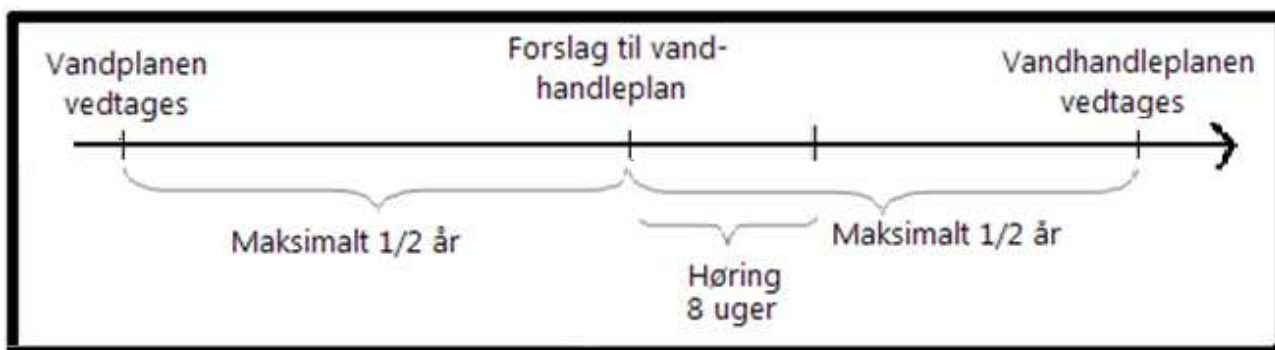
Vandoplandene går på tværs af kommunegrænser og Herning Kommune har derfor indgået et samarbejde på tværs af kommunegrænsen med Ikast-Brande, Ringkøbing-Skjern og Holstebro Kommuner.

Handleplanen er udarbejdet med hjemmel i bekendtgørelse om kommunalbestyrelsens vandhandleplaner (Bekendtgørelse nr. 1219 af 15. december 2011), som er udarbejdet i medfør af § 31 a stk. 3 i miljømålsloven. Ifølge bekendtgørelse nr. 1219 om kommunalbestyrelsens vandhandleplaner, skal handleplanen indeholde:

1. Oplysning om kommunens indsats i vandplanperioden, herunder realiseringsrækkefølge og – tidspunkt samt prioritering af den forventede indsats (Bekendtgørelsens §§ 4 og 5)
2. Redegørelse for forholdet til anden relevant planlægning (Bekendtgørelsens § 3)
3. Kortbilag med de foranstaltninger kommunalbestyrelsen igangsætter (Bekendtgørelsens § 4. stk. 2)

Handleplanen må ikke stride imod vandplanerne.

Forslaget til den kommunale vandhandleplan skal senest 6 måneder efter vandplanens offentliggørelse sendes i offentlig høring med en høringsperiode på mindst 8 uger. Kommunen tager derefter stilling til de indkomne høringssvar og vurderer, om handleplanen skal ændres inden den vedtages senest et år efter vandplanernes vedtagelse.

Figur 2. Tidslinje fra de statslige vandplanernes vedtagelse til den kommunale vandhandleplans

For samtlige statslige vandplaner er der foretaget en strategisk miljøvurdering. Efter loven om miljøvurdering af planer og programmer § 3, stk. 2, gælder, at hvis planer og programmer alene indeholder mindre ændringer, skal der kun gennemføres en miljøvurdering, hvis planen på grundlag af kriterierne i lovens bilag 2 må antages at kunne få en væsentlig påvirkning på miljøet. Hvis handleplanen alene gengiver den statslige vandplans foranstaltninger, er der ikke tale om en ny plan. Er der imidlertid tale om ændringer eller præciseringer i handleplanen i forhold til den statslige vandplan, er planen omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer. Den giver kommunen mulighed for at træffe afgørelse om undtagelser - jf. lovens § 3, stk. 2, og kan finde anvendelse, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

Handleplanen skal ikke miljøvurderes i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer (LBK nr. 936, 2009).

Offentlighedsfase og aktiviteter

Kommunerne er i sin administration af lovgivningen bundet af de statslige vandplaner. Det følger af miljømålslovens § 3, stk. 2. Kommunens råderum er begrænset i forhold til udarbejdelsen af handleplanen, og kommunalbestyrelsen lægger derfor vægt på, at inddragelsen af kommunens borgere, i drøftelsen af alle betydende spørgsmål, sker med dette for øje. F.eks. er prioriteringen af indsatsen og tidsplanen til debat, men vandplanen fastslår, at indsatsen skal gennemføres. Herning Kommune vil lægge stor vægt på den lokale dialog og inddragelse af lodsejere m.fl., som efter miljølovgivningen skal gennemføres i forbindelse med planlægningen og gennemførelsen af de konkrete initiativer for at følge op på den kommunale handleplan.

Forslag til Herning Kommunes vandhandleplan er udarbejdet af Teknik og Miljø. Udkast til vandhandleplan vil blive fremlagt til offentlig høring i 8 uger. Byrådets første udkast til vandhandleplan var i offentlig høring i efteråret 2012. Der indkom 9 høringssvar. Byrådet vedtog ikke en endelig vandhandleplan, da statens vandplaner i december 2012 blev kendt ugyldige.

I oktober 2014 har staten vedtaget nye vandplaner. I disse er en række af de tidligere indsatser bortfaldet.

På den baggrund har Herning Kommune revideret det tidligere forslag til vandhandleplan, så de nu er i overensstemmelse med statens vandplaner af oktober 2014.

Det reviderede forslag til vandhandleplan fremlægges hermed i 8 ugers offentlig høring fra den 29. april 2015 til den 24. juni 2015. Bemærkninger og indsigelser kan senest den 24. juni 2015 fremsendes til teknik@herning.dk.

4. Baggrund

Den 22. december 2000 trådte EU's vandrammedirektiv i kraft, og direktivet har som sit overordnede mål, at alt vand skal have god tilstand i 2015. Derfor skal alle EU-landene gennemføre en målrettet vandplanlægning (vandplaner) for grundvand, vandløb, søer og den kystnære del af havet. Tanken bag vandrammedirektivet er, at alt vand skal forvaltes med en sammenhængende indsats.

Implementeringen af vandrammedirektivet i dansk lov er sket i december 2003 med miljømålsloven. Før den kommunale reform i 2007 var mål for vandforekomster fastlagt som retningslinjer i de daværende amters regionplaner (regionplanens vandressourceplanlægning og recipientkvalitetsplanlægning). I forbindelse med kommunalreformen fik disse målsætninger, jf. planlovens § 3 stk. 1, retsvirkning som et landsplandirektiv, der var gældende indtil den 22. december 2011, hvor der blev vedtaget nye miljømål med vandplanerne efter miljømålsloven.

Til forskel fra regionplanernes retningslinjer indeholder vandplanerne bindende tidsfrister for gennemførelse af vandplanens indsatsprogram.

Miljømålsloven afstikker bindende rammer for myndighedsudøvelsen af øvrig lovgivning, jf. MML § 3 stk. 2: *"Statslige myndigheder, regionsråd og kommunalbestyrelser er ved udøvelse af beføjelser i medfør af lovgivningen bundet af vandplanen og den kommunale handleplan og skal herunder sikre gennemførelsen af indsatsprogrammet og den kommunale handleplan"*.

For at formålet med vandrammedirektivet opnås, skal staten udarbejde vandplaner for alle vandområder i Danmark.

Fra vandplanernes vedtagelse fungerer de som det overordnede administrative grundlag for dansk vandforvaltning.

Alle vandplaner er bygget op over samme disposition og fastsætter konkrete mål for de enkelte forekomster af overfladevand samt grundvand, og der stilles krav til indsatsen. De 23 statslige vandplaner og deres tilhørende indsatsprogrammer beskriver de indsatser, der skal gennemføres for at nå de fastsatte miljømål i vandplanerne.

Forud for vandplanerne udarbejdede amterne basisanalyser for kvaliteten af vandområderne og vandressourcerne samt påvirkninger som resultat af menneskelige aktiviteter. Basisanalysen blev i Danmark delt i to, hvoraf den første del er rapporteret til EU-kommissionen i 2005, mens den anden del blev rapporteret juli 2006. Naturstyrelsen har vurderet, hvilket miljømål det enkelte vandområde skal have og har opsat et indsatsprogram for at opnå målet, hvis ikke det allerede er opfyldt.

Vandplanerne skal følges op af kommunale handleplaner, og disse skal beskrive, hvordan kommunen vil gennemføre den indsats, som fremgår af de statslige vandplaner.

Efter miljømålslovens kapitel 11 skal kommunerne udarbejde vandhandleplaner, hvori der nærmere redegøres for, hvorledes den statslige vandplan og dens indsatsprogram vil blive realiseret inden for kommunernes geografiske områder – hvordan og målsætningerne i vandplanen derved opfyldes.

4.1 Målsætninger

Det overordnede mål med den nye vandplanlægning i Danmark er, at alt vand - grundvand, vandløb, søer og den kystnære del af havet - skal have mindst "god tilstand" eller "godt potentiale" i år 2015.

Afvigelser i forhold til uforstyrret tilstand.	Økologisk kvalitetsklasse	
	Naturlige vandområder	Kunstige eller stærkt modificerede vandområder
Ingen eller kun ubetydelig afvigelse	Høj økologisk tilstand	Højt økologisk potentiale
Svag afvigelse	God økologisk tilstand	Godt økologisk potentiale
Mindre afvigelse	Moderat økologisk tilstand	Moderat økologisk potentiale
Større afvigelse	Ringe økologisk tilstand	Ringe økologisk potentiale
Alvorlig afvigelse	Dårlig økologisk tilstand	Dårligt økologisk potentiale

Figur 3. Målsætningsdiagram på baggrund af et økologisk kvalitetsindeks (Ecological Quality Ratio, EQR).

Den afvigelse, der skal være for vandområdet i forhold til en uforstyrret tilstand skal jf. figur 3 højst være en *svag afvigelse*.

Kommunernes indsatser skal som minimum bringe vandløb til at opnå god økologisk tilstand eller godt økologisk potentiale, svarende til nedenstående faunaklasser (Dansk Vandløbs-faunaindeks) jf. figur 4.

Vandløb	Miljømål Økologisk tilstand	Mål for faunaklasse
Normale	Høj tilstand	7
	God tilstand	6
		5
'Blødbund'	God tilstand	4
Stærkt modificerede	Godt potentiale	5
Kunstige	Godt potentiale	6
		5
		4

Figur 4. Inddeling i økologiske kvalitetsklasser på baggrund af DVFI.

Søernes indhold af klorofyl a (mål for algemængde i søvand) skal være på et niveau, der sikrer miljømålopfyldelse for den pågældende søtype.

For kystvandene skal ålegræssets dybdeudbredelse opfylde det mål, der er sat for det pågældende vandområde.

Grundvand har opnået god tilstand, når både den kvantitative tilstand og den kemiske tilstand er god. En god tilstand i forhold til grundvand sikres ved, at grundvandet overholder miljømål for grundvand, som fastsat i

vandrammedirektivet og udbygget i grundvandsdirektivet, jf. bekendtgørelse om fastsættelse af miljømål for vandløb, søer, kystvande, overgangsvande og grundvand.

Med hensyn til grundvandets kvantitative tilstand betyder dette bl.a., at menneskeskabte ændringer i grundvandsstanden medfører, at tilknyttede vand- og naturområder ikke kan opnå god tilstand. Vandplanerne indeholder retningslinjer til brug for vurderingen af grundvandsforekomsternes tilstand, f.eks. mht. indikatorer for bæredygtig vandvindning.

Derudover må indvindingen ikke medføre en reduktion af vandløbenes vandføring på over 5 % og 10-25 % af det oprindelige medianminimum, hvor miljømålene for vandløbet er hhv. høj økologisk tilstand og god økologisk tilstand. Den nærmere fastsættelse af den tilladelige reduktion indenfor sidstnævnte interval vurderes i forhold til vandløbstypen og vandløbets sårbarhed i øvrigt, hvor også andre parametre end medianminimumsvandføring kan indgå. Det afgørende krav til fastsættelse af den tilladelige reduktion af vandføringen er, at miljømålene uanset vandindvinding vurderes at kunne nås.

Tilsvarende indeholder vandplanerne mål og kriterier for vurdering af grundvandets kemiske, dvs. forureningsmæssige, tilstand.

4.2 Virkemidler

Ud fra de opstillede mål, er der i vandplanerne bestemt et indsatskrav og angivet statens virkemiddel efter virkemiddelkataloget. Virkemiddelkataloget består af statsligt anbefalede virkemidler, hvor der er udarbejdet cost-benefit-analyser for hvert enkelt virkemiddel. For hvert enkelt virkemiddel gennemgår kataloget en beskrivelse af virkemidlet, forudsætninger, effekt, økonomi samt gennemførelse.

Link til virkemiddelkataloget:

http://naturstyrelsen.dk/media/nst/Attachments/Virkemiddelkatalog_vers_offhoering_3_Samlet.pdf

Kommunernes muligheder for at bruge andre virkemidler end dem, der er anbefalet i virkemiddelkataloget, varierer fra indsatsområde til indsatsområde. Vådområder kan ikke erstattes af andre virkemidler, og også på vandløbsområdet ligger virkemidlerne i de fleste tilfælde fast. Kun i relation til spærringer kan kommunen selv vælge, hvordan man vil løse det konkrete problem med manglende passage i vandløbet. For så vidt angår spildevandsindsatsen, indsatsen overfor drikkevandsindvinding og sørestaurering har kommunerne en vis frihed ved valg af løsninger. Kommunen skal dog dokumentere, at det alternative virkemiddel har samme miljøeffektivitet som de virkemidler, de skal erstatte.

4.3 Tidsplan

Kommunernes forslag til vandhandleplaner skal være udarbejdet senest 6 måneder efter, at vandplanerne er offentliggjort og senest 1 år efter, skal de vedtages. Vandhandleplanerne ligger over kommuneplanen i det danske plan- og reguleringshierarki.

Vand- og naturplanerne har en planperiode på 6 år, mens kommuneplanen har en 4-årig planperiode. Første vandplanperiode udløber 22. december 2015.

5. Handleplanens indsatser fastlægges med udgangspunkt i statens indsatsprogram

Handleplanens indsatser fastsættes med udgangspunkt i vandplanerne 1.2 Limfjorden, 1.4 Nissum Fjord og 1.8 Ringkøbing Fjords indsatsprogram. Statens indsatsprogram er bindende overfor kommunerne og skal effektueres i 1. planperiode. Indsatsprogrammet er et resumé af de tiltag, der skal til for at leve op til målene i et vandområde og en opskrift på, hvordan det kan ske.

Vandplanernes indsatsprogrammer for Herning Kommune omfatter:

- Frilægning af 1,5 km vandløb.
- Restaurering af 116 meter vandløb i Pølbæk.
- Fjernelse af 3 spærringer/sikring af kontinuitet.
- Etablering af kvælstof-vådområder.
- Fjernelse af næringsstoffer i oplandet til en sø, herunder forbedret spildevandsrensning på få ejendomme samt indsatser omkring udledning af næringsstoffer fra landbrug.
- Forureningsbegrænsning ved 7 regnbetingede udløb.
- Forureningsbegrænsning ved 1 dambrug.
- Restaurering af Gødstrup Sø.

6. Kommunens prioriteringskriterier for indsatser

I dette afsnit beskrives den prioritering af indsatser, der er valgt for at opfylde vandplanens mål.

Herning Kommune har prioriteret indsatsen ud fra følgende retningslinjer.

Prioriteringskriterier

- Den gode dialog - fremkommelighed – ønsker fra lodsejere og de grønne organisationer
- Tæthed på opfyldelse af miljømålsætning
- Spildevandsbelastede vandløb
- Samling af indsatser i deloplande (f.eks. i regulativenheder)
- Synergi til Natura 2000-planer
- Samarbejde med andre kommuner
- Rekreative hensyn og sundhedsfremme
- Klimahensyn

Prioriteringen har ført til følgende realiseringsrækkefølge og – tidspunkt for indsatserne opstillet i vandplanerne.

Virkemiddel frilægning af vandløb:

System	Vandløb	2015
Karup Å	Højsgård Bæk	X
Skjern Å	Egebæk	X
Storå	Lundby Bæk	X

Virkemiddel restaurering af vandløb:

System	Vandløb	2015
Tim Å	Pølbæk	X

Virkemiddel fjernelse af spærring/sikring af kontinuitet:

Navn	Bemærkning	2015
Opstemmet sø i Kibæk	Favsmose Bæk	X
Skovbjerg Ålegård		X
Nybro Mølle Dambrug		X

Virkemiddel sørestaurering ved hjælp af fosforfældning:

Navn	Bemærkning	2015
------	------------	------

Gødstrup Sø	*	x
-------------	---	---

* Dette virkemiddel skal egenfinansieres lige fra forundersøgelse, udførelse og efterfølgende effektundersøgelse. Forundersøgelsen pågår 2014/2015 og finansieres via kommunale DUT-midler.

Det endelig valg af detaljløsning inden for de enkelte sektorer afhænger af de lokale forhold, og den konkrete implementering er på en række områder overladt til kommunerne, f.eks. forhandlinger med offentligheden, vandløbsrestaureringer m.m. For den spredte bebyggelse kan kommunen fastlægge, om der skal ske lokal rensning, eller der skal kloakeres. For regnvandsbetingede udledninger kan kommunen vælge mellem bassinløsninger eller separering.

7. Indsatser

Implementeringen af vandplanernes indsatsprogram betyder, at der skal ske nye tiltag på et eller flere af indsatsområderne.

Det følgende fungerer som en uddybning af kapitel 5 og 6 og indeholder en detaljeret forklaring af indsatserne samt oplysninger om offentlighedens inddragelse efter sektorlovgivningen.

Kapitlet vil indeholde et kort beskrivende afsnit pr. indsatsområde. Der redegøres for, hvilke indsatser kommunen planlægger at igangsætte, samt hvor langt kommunen er nået med de igangværende.

Der henvises til kortbilag 1, der viser indsatsområdernes geografiske placering.

For hvert indsatsområde redegøres der desuden for, hvilke afgørelser, der skal træffes efter særlovgivningens regler for at kunne implementere vandplanernes indsatsprogram, samt oplysninger om offentlighedens inddragelse heri. Udover den lovpligtige inddragelse lægger Herning Kommune stor vægt på at inddrage lodsejere og andre interessenter tidligt i fasen.

Regeringen har truffet beslutning om, at der skal gennemføres en generel indsats til nedbringelse af udledningerne af kvælstof og fosfor til vandmiljøet. Reduktionen skal opnås ved anvendelse af generelle virkemidler, herunder bl.a. dyrkningsrestriktioner og etablering af vandløbsbræmmer. Der skal herudover ske en reduktion af kvælstof- og fosforudledningerne ved etablering af kvælstof- og fosforvådområder. Disse vådområder skal etableres af kommunerne, der herudover også er ansvarlige for at gennemføre vandløbsindsatsen, spildevandsindsatsen, indsatsen overfor vandindvindinger og sørestaurering.

Overfladevand- vandløb og søer

Staten har vurderet hvilke indsatser der skal gennemføres for at opnå målopfyldelse i vandløbene. En stor del er af forskellige årsager udskudt til de kommende planperioder.

Vandløb (i forhold til vandløbsloven)

Vandløb omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 er udpegede. Beskyttelsen af udpegede § 3-vandløb indebærer, at der ikke uden dispensation fra Naturbeskyttelsesloven må foretages ændringer i tilstanden af disse ud over sædvanlig vedligeholdelse.

Vandplanens virkemidler

- Genåbning af rørlagte strækninger
  - Fjernelse af spærring/sikring af kontinuitet
  - Vandløbsrestaurering
-
- Vandløbs-restaurering, fjernelse af faunaspærringer og genåbning af rørlagte strækninger er projekter, hvor vandløbets forløb ændres. Projektet forudsætter tilladelse efter jf. § 17 i vandløbsloven og efter bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering og som regel kræves også en tilladelse efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Offentlighedens inddragelse er beskrevet i Bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v. (BEK nr. 1436 af 11/12/2007).

Søer (i forhold til naturbeskyttelsesloven)

Det skal undersøges om Gødstrup Sø er egnet til restaurering ved hjælp af fosforfældning.

Vandplanens virkemidler

- Fosforfældning ved aluminium tilsætning (immobilisering af fosfor)
- Biomanipulation ved opfiskning

Alle søer over 100 m² er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttet natur. Derfor må der ikke ske tilstandsændringer i disse søer uden dispensation fra kommunen. De fleste søer er desuden omfattet af vandløbsloven.

Kvælstof-vådområder

Der skal i hovedvandoplandet Ringkøbing Fjord fjernes 69 tons kvælstof vha. vådområder. Det anslåede areal er 612 ha med en gennemsnitlig kvælstof reduktion på ca. 113 kg N/ha.

Den eksisterende N-hovedvandoplandsplan for Ringkøbing Fjord er delt op i hhv. kommunale og private vådområdeprojekter og projekterne er fordelt i hele vandoplandet. I vandoplandsplanen er angivet økonomiske og projektmæssige nøgletal som anvendes til at vurdere omkostningseffektiviteten. Der er i Herning Kommune i gangsat en forundersøgelse af mulighederne for anlæggelse af et kommunalt vådområdeprojekt på 39 ha og med en anslået N-fjernelse på 1,8 t N/år i Komosen.

Herning Kommune har ingen vådområdeprojekter i hovedvandoplandene Nissum Fjord og Limfjorden.

Vådområder er med til at reducere udvaskning af kvælstof til specifikke indre farvand samt give en rigere natur der, hvor de etableres.

Kommunerne kan søge tilskud til forundersøgelse og anlæg hos Miljøministeriet. Ordningen indgår i Landdistrikts-programmet. Lodsejere har også mulighed for at søge om tilskud hos Fødevarerministeriet til private projekter. I aftale fra 2009 mellem KL og Miljøministeriet er fastlagt administration, økonomi og rollefordeling mellem involverede parter. Indsatsen er igangsat i 2010.

Gennemførelsen af disse projekter foregår i dialog med bl.a. berørte lodsejere. I den forbindelse skal indhentes nødvendige myndighedstilladelser, og der skal ske inddragelse af offentligheden efter reglerne for naturforvaltningsprojekter. Reglerne fremgår af bekendtgørelse nr. 349 af 11/12/2006 om offentlighedens inddragelse ved store naturforvaltningsprojekter.

Fosfor-vådområder

Herning Kommune skal ikke gennemføre en indsats efter vandplanerne.

Spildevand

Herning Kommunes Spildevandsplan 2009-2020 er udarbejdet i henhold til miljøbeskyttelsesloven og spildevandsbekendtgørelsen. Denne plan indeholder initiativer og indsatsområder, for spildevandsrensning. I en revision af denne plan, som er undervejs, vil Herning Kommunes indsatser blive rettet til i forhold til vandplan 2009-2015, vedtaget nov. 2014. Ifølge miljøbeskyttelseslovens¹ § 32 skal kommunalbestyrelsen udarbejde og ajourføre en plan for bortskaffelse af spildevand inden for kommunen.

Herning Kommunes spildevandsplan 2009-2020, og revision af planen, der er undervejs, har fokus på centralisering af spildevandsrensningen, kloakfornyelse og håndtering af de forøgede regnmængder, som følge af klimaforandringerne. Spildevandsplanen omfatter både kloakerede oplande og spildevandet fra spredt bebyggelse i det åbne land.

Herning Kommune skal sikre, at spildevandsplanen med tilhørende bilag er i overensstemmelse med vandplanerne i forhold til bl.a.:

- Retningslinjerne
- Virkemiddelkataloget
- Ændrede målsætningsbetegnelse fra målsætning A, B, C, D og E til økologisk kvalitetsklasse
- Ændret renseanlægsstruktur – ændringer i overpumpningsanlægget i forhold til vandplanens baseline

Endvidere stiller vandplanen krav til tilstanden af vandløb, søer og kystområder, hvilket kan komme til at påvirke de indsatser, der skal foretages i henhold til spildevandsplanen generelt.

Spildevandsplanen og kommende tillæg, som udarbejdes i henhold til Miljøbeskyttelsesloven, skal generelt indeholde nye initiativer og indsatsområder for spildevandsrensning i henhold til vandplanerne.

Spildevand

Før kommunalreformen var mål for vandforekomster fastlagt som retningslinjer i de daværende amters regionplaner. I forbindelse med kommunalreformen fik disse målsætninger, jf. planlovens § 3 stk. 1, retsvirkning som landsplandirektiv og har været gældende indtil de nye miljømål i vandplan 2009-2015 blev vedtaget. Regionsplansretningslinjerne for anvendelse og beskyttelse af vandressourcerne og for kvaliteten af vandløb, søer og kystvande faldt bort ved ikrafttrædelsen af vandplanen, jf. § 3 stk. 5 i Lov nr. 57 af 24. juni 2005 om ændring af lov om planlægning.

Kommunalbestyrelsen skal for de områder i vandplanen, som er udpeget som indsatsområder og som er detaljeret kortlagt, vedtage en handleplan for håndtering af by-spildevand og spildevandsrensning i det åbne land. Indsatsen kan indeholde opgradering af allerede eksisterende spildevandsanlæg eller nedlæggelse af

---

¹ J.f. Miljøministeriet lovbek. nr. 879 af 26. juni 2010 - Lov om miljøbeskyttelse (Miljøbeskyttelsesloven)

eksisterende spildevandsanlæg og overpumpning af spildevandet til centrale renselanlæg med mere optimal rensning.

Kommunalbestyrelsen skal opstille handleplan for indsatsområderne i vandplanerne for punktkilder herunder udledninger fra

- spredt bebyggelse
- landbrug
- dambrug
- renselanlæg
- industri
- regnvandsbetingede udløb

Handleplan for spredt bebyggelse

Vandplan 2009-2015 betyder at oplandet til Svanholm Sø ved Sdr. Felding skal gennemgås for udledninger fra spredt bebyggelse og landbrug. Ifølge vandplan for Ringkøbing Fjord, skal der fjernes 20 kg P pr. år fra spredt bebyggelse og 1 kg P pr. år fra landbrug i oplandet. Eventuelle udledninger fra spredt bebyggelse skal opfylde renskrav SOP.

Ca. 170 ejendomme har fået påbud om forbedret spildevandsrensning i henhold til spildevandsplanen 2009-2020. Næsten alle sager er afsluttet.

Der er enkelte oplande, hvor der ikke er meddelt påbud til ejendommene på trods af, at husspildevand kun renses mekanisk, hvilket er begrundet i at kommunen har vurderet, at vandløbet opfyldte målsætningen i 2011 eller 2012.

Et mindre antal ejendomme har fået udsættelse, f.eks. hvis ejendommen ikke er beboet. Det er ikke muligt at meddele påbud i oplande til vandløb hvor der var renskrav i Regionplanen, men som er udtaget af Vandplanerne.

Handleplan for renselanlæg

Der er i vandplanerne for de tre hovedvand oplande Limfjorden (nr. 1.2), Nissum Fjord (nr. 1.4) og Ringkøbing Fjord (nr. 1.8) ikke udpeget indsats over for kommunens renselanlæg.

Rensningen af spildevand fra kloak-oplandene i Haderup, Feldborg, Hodsager, Sørvad, Aulum og Sunds foregår i dag lokalt på renselanlæg i de respektive byer. I spildevandsplan 2009-2020 var det planen at nedlægge de 6 anlæg. Den beslutning blev dog ændret med tillæg 18 til planen, hvor nedlæggelse af de 6 renselanlæg blev ændret således, at de dårligst fungerende og mest nedslidte anlæg nedlægges, mens de bedste bevares og opgraderes.

Det er kommunens vurdering, at en ændret renselanlægsstruktur med overpumpning til Aulum Renselanlæg ikke konflikter med kommunens vandhandleplan for 1. planperiode.

Handleplan for industri

Der er i vandplanerne for de tre hovedvand oplande Limfjorden (nr. 1.2), Nissum Fjord (nr. 1.4) og Ringkøbing Fjord (nr. 1.8) ikke udpeget indsats over for kommunens industri.

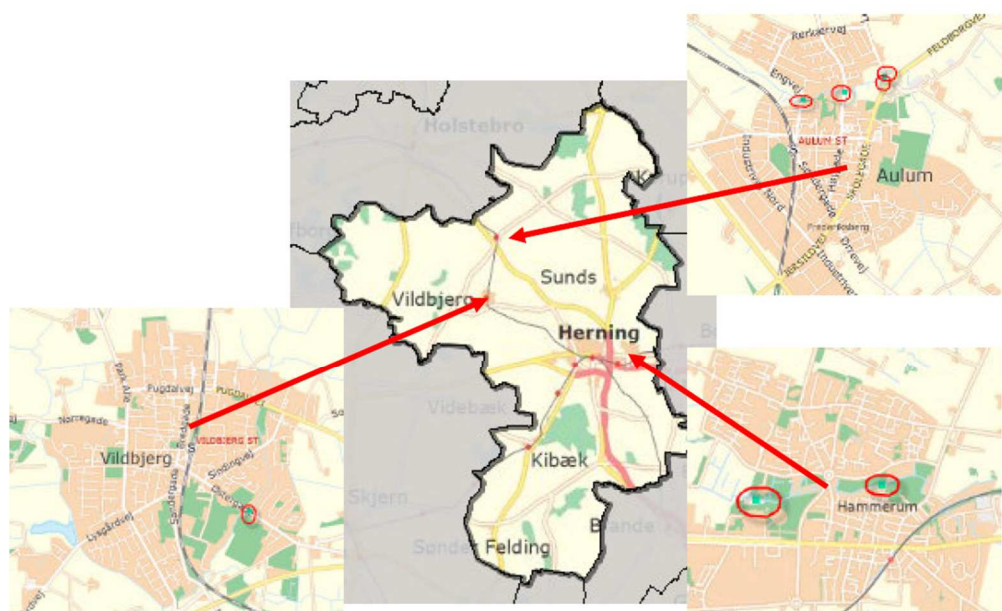
Processpildevand fra kommunens industri afledes som udgangspunkt til kommunens spildevandssystem med efterfølgende rensning i kommunens rensesanlæg. Kommunen sikrer gennem tilslutningstilladelser, at spildevandet ved afledning ikke indeholder stoffer i koncentrationer eller sammensætning, der kan hæmme rensaneanlæggenes biologiske processer eller være til hindring for opfyldelse af miljøkvalitetskrav fastsat i gældende lovgivning. Dette sker ved fastsættelse af vilkår om virksomhedens egen rensning af processpildevandet eller gennem adfærdsregulerende tiltag i forhold til virksomhedens produktionsprocesser samt ved overvågning af processpildevandet i forhold til relevante parametre ved analyse inden afledning (egenkontrolmålinger).

Kommune har til stadighed øget fokus på virksomhedernes aktiviteter på befæstede arealer med afledning til regnvandssystemet. Kommunen vil herigennem sikre, at der på virksomhederne ikke sker aktiviteter, hvor de befæstede arealer forurenes med stoffer med miljøfarlige egenskaber med efterfølgende afledning til recipienterne via regnvandssystemet. Bliver kommunen opmærksom på aktiviteter, hvor der er risiko for forurening af overfladevandet med miljøfremmede stoffer, går kommunen i dialog med virksomheden med henblik på regulering af adfærden, om nødvendig udsteder påbud om afledning til spildevandskloak eller ophør af aktiviteten.

Handleplan for regnbetingede udløb

Vandplanerne for de tre hovedvand oplande Limfjorden (nr. 1.2), Nissum Fjord (nr. 1.4) og Ringkøbing Fjord (nr. 1.8) har ikke i 1. planperiode, fastsat indsatsplaner for Herning Kommune. I tidligere vandplaner var der fastsat indsatser i planperioden for regnbetingede udløb gældende for nedennævnte vandområder. Disse er nu udskudt til 2019-2021.

- Nissum Fjord: Ved Aulum, 4 punktkilder udpeget, ved Hammerum, 2 punktkilder udpeget.
- Limfjorden: Ingen punktkilder udpeget.
- Ringkøbing Fjord: Ved Vildbjerg, 1 punktkilde udpeget.

Indsatsområder i Herning Kommune. ○ = Indsatskrav overløbsbygværker.

Figur 5. Kun indsatsen for overløbs- Bygværk 04932 i Lundby Bæk, Aulum sker i planperioden 2009-2015.

Herning Kommunes indsatsområder i planperioden 2009-2015:

Indsatsen indeholder et overløbsbygværk, der i den endelige vandplan 2009-2015 er blevet udskudt til 2019-2021.

Fjord- opland	Områ- de	Vandlø- b	Miljø- Mål 1. plan- periode	Nuværen- de miljømål	Indsats overløbs- bygværk	Indsats MFS*	Kommune ns prioriterin- g af indsatsen
Nissu- m Fjord	Aulum	Lundby Bæk	God økologis- k tilstand - Fauna- klasse 5	Moderat økologisk tilstand - Fauna- klasse 4 Målsætning ikke opfyldt (2007)	04932AF	Under obser- vation	2012-15

*MFS= Miljø Fremmede Stoffer

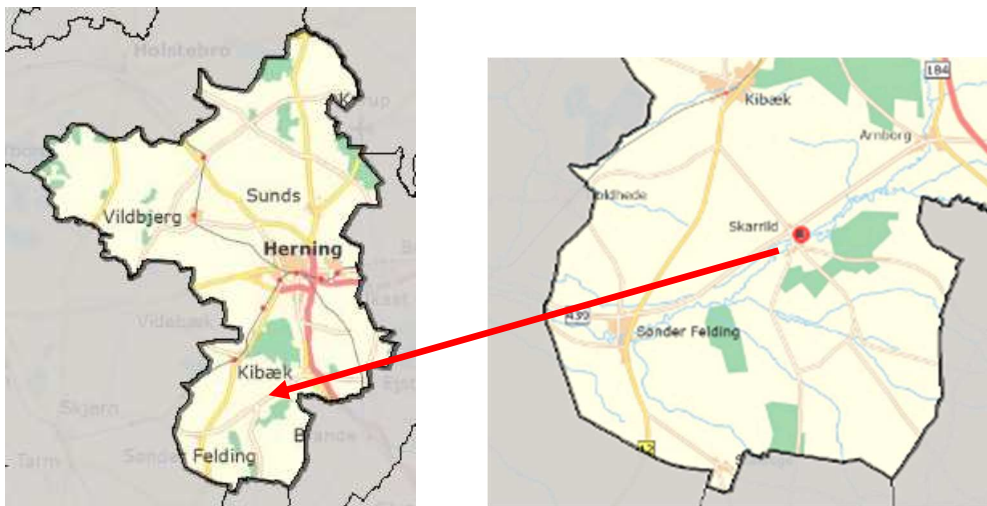
Akvakultur

Der er 16 dambrug i Herning Kommune fordelt med 10 i oplandet til Ringkøbing fjord, 4 i oplandet til Limfjorden, og 2 i oplandet til Nissum Fjord.

Ifølge virkemiddelkataloget skal miljøgodkendelse anvendes som primært virkemiddel i forhold til indsatserne på ferskvandsdambrug. Der skal ske en indsats ved et dambrug i Herning Kommune.

I baseline for vandplanerne er det indarbejdet, at der ved Skarrild Mølle Dambrug som ligger i oplandet til Ringkøbing Fjord (se fig 6), etableres forbedret renseforanstaltninger. Dette gennemføres ved en godkendelse af dambruget efter bekendtgørelse om miljøgodkendelse og samtidig sagsbehandling af ferskvandsdambrug. De planlagte aktiviteter (godkendelsen og ombygningen) forventes gennemført i første planperiode 2013-15. Det er Miljøstyrelsens vurdering at vandplanernes miljømål vil kunne nås ved en godkendelsesproces af de udpegede dambrug.

Skarrild Mølle Dambrug blev i 2013 miljøgodkendt. Resultatet af dambrugets egenkontrol i driftsåret 2014, og af de årlige vandløbsbedømmelser, som foretages i foråret 2015, vil vise om miljømålene er blevet opfyldt.

Figur 6. Oversigtskort over dambrug i Herning Kommune.

Alle dambrug skal miljøgodkendes, og senest hvert 10. år skal meddelte miljøgodkendelser revurderes. I den forbindelse meddeles nødvendige påbud. Gennemførelsen skal ske gennem miljøgodkendelse og påbud, jf. kapitel 5 i miljøbeskyttelsesloven og tilhørende bekendtgørelser, særligt ferskvandsdambrugsbekendtgørelsen.

Grundvand

I Herning Kommune ligger der dele af tre hovedvandoplande, henholdsvis oplandet for Limfjorden (nr. 1.2), Nissum Fjord (nr. 1.4) og Ringkøbing Fjord (nr. 1.8).

Vandindvinding

I Herning Kommune er der givet tilladelse til at indvinde ca. 77 mio. m³ (2015) grundvand om året til vandforsyning og til erhvervsformål. Der indvindes grundvand til markvanding fra mere end 1200 anlæg, hvor et anlæg kan have flere borerer tilknyttet. I kommunen indvindes der grundvand til drikkevandsformål fra 21 vandforsyningselskaber fordelt på 24 vandværker. Herning Vand A/S er den største indvinder til drikkevandsformål i kommunen. Private drikkevandsforsyninger udgør en mindre del af den samlede vandindvinding.

Tilladelse til indvinding af grundvand til markvanding og dambrug udgør i størrelsesordenen 80-90 % af de samlede tilladelser til vandindvinding i kommunen. Heraf udgør markvanding hovedparten.

Figur 7. Den procentvise fordeling af vandindvindingstilladelser til grundvand på forskellige erhverv i Herning Kommune.

Herning Kommunen forvalter grundvandsressourcen efter princippet "rette kvalitet til rette formål". Grundvand med drikkevandskvalitet er forbeholdt vandværkerne, mens grundvand som ikke har drikkevandskvalitet hovedsagligt skal anvendes til markvanding og andet erhvervsformål.

Målet er at grundvandsressourcen ikke overudnyttes, og at indvindingen ikke går udover hensynet til naturen og miljøet generelt.

I første planperiode er der ikke lagt op til indsatser med hensyn til at begrænse vandindvinding af grundvand og overfladevand i de tre oplande. Vandforsyningsloven vil dog blive forvaltet i overensstemmelse med retningslinjer i Vandplanerne og Natura 2000-planerne.

Nye indvindingstilladelser og forlængelse af eksisterende indvindingstilladelser kan ikke meddeles, hvis de strider mod Miljømålsloven samt Vand- og Natura 2000-planerne, eller hvis indvindingerne er potentielt skadelige for de dyr og planter, der er omfattet af beskyttelse efter habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne og Ramsarområder.

Ifølge Vandplanen gælder følgende retningslinjer:

Nedenfor er nævnt de væsentligste retningslinjer fra Vandplanen, som har betydning for kommunens forvaltning af grundvandsressourcen.

a. Meddelelse af tilladelser til indvinding af grundvand samt udbygning og drift af vandforsyninger må ikke være til hinder for opfyldelse af vandplanens målsætninger i vandløb, søer, grundvandsforekomster, kystvande og terrestriske naturtyper.

b. Som udgangspunkt bør indvindingen ikke medføre en reduktion af vandløbenes vandføring på over 5 % hhv. 10-25 % af medianminimum, hvor miljømålene for vandløbet er høj økologisk tilstand hhv. god økologisk tilstand. Den nærmere fastsættelse af den tilladelige reduktion sker på baggrund af en konkret vurdering i forhold til vandløbstypen og vandløbets sårbarhed i øvrigt, hvor også andre parametre end medianminimumsvandføringen kan indgå. Det afgørende krav til

fastsættelse af den tilladelige reduktion af vandføringen er, at miljømålene uanset vandindvinding vurderes at kunne nås.

Som supplerende oplysninger kan nævnes at ved indvinding af grundvand og overfladevand til markvanding giver Herning Kommune højst tilladelse til at indvinde op til 1.200 m³/ha/år (grundvand) og 1.000 m³/ha/år (overfladevand).

Som en del af vurderingen bruger Herning Kommune et IT-program, der kan beregne hvor meget vandløb, vådområder og § 3-områder bliver påvirket af vandindvinding fra boringer.

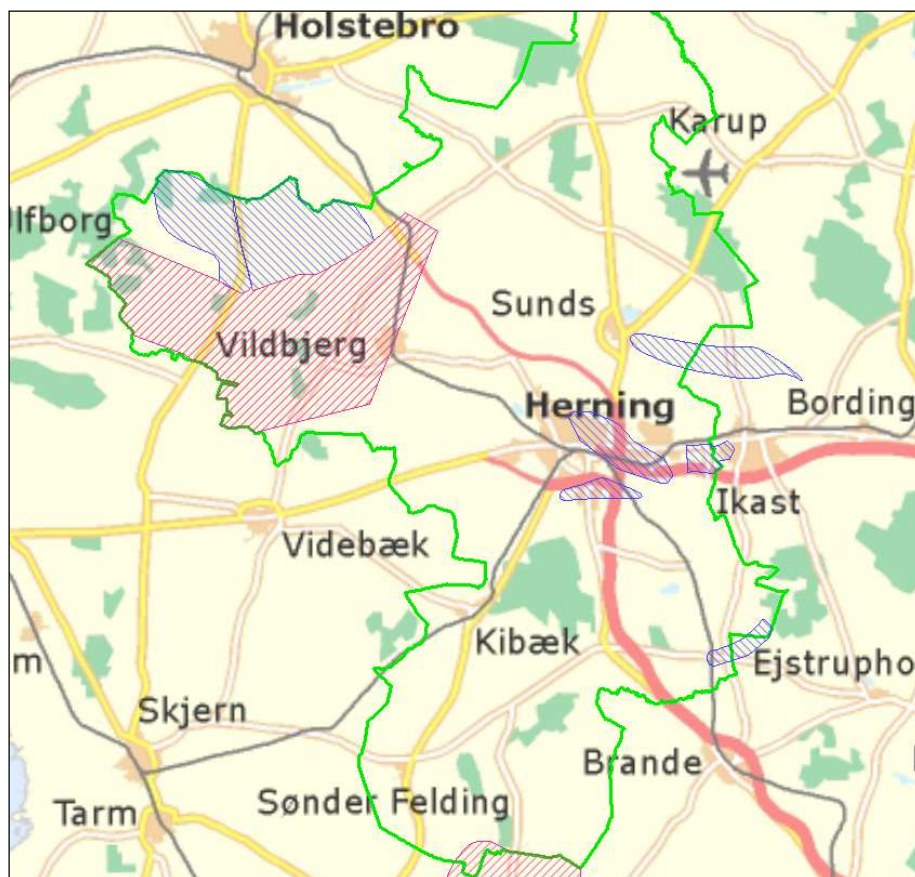
Grundvandsbeskyttelse

Vandplanerne henviser til at grundvandskvaliteten sikres gennem de kommunale indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse.

Kommunalbestyrelsen skal vedtage indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse jf. § 13 i vandforsyningsloven for de indsatsområder, som er udpeget i bekendtgørelse om udpegning af drikkevandsressourcer. Indsatsplanerne udarbejdes på baggrund af en statslig kortlægning af arealanvendelse, forureningstrusler og naturlig beskyttelse af de pågældende vandressourcer.

Indsatsplanerne lægger rammerne for de tiltag, der skal sikre grundvandskvaliteten i områder, hvor der indvindes eller kan indvindes drikkevand. Planerne angiver hvilke indsatser/virkemidler der er nødvendige for at bevare en god grundvandskvalitet.

Herning Kommune har vedtaget seks indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse, og er i øjeblikket i gang med at udarbejde planer for to nye områder. Se figuren nedenfor.

Figur 8. Indsatsplanområder for grundvandsbeskyttelse i Herning Kommune. Blå områder: Planer er færdige. Røde områder: Planer er under udarbejdelse.

Øvrige indsatser i kommunen

Handlingsplaner for klimatilpasning

Herning Kommune har udarbejdet en klimatilpasningsplan. I den forbindelse har kommunen indledt et planlægnings samarbejde med Herning Vand vedr. klimatilpasning. Dette arbejde med klimatilpasning kan få positiv effekt i forhold til implementering af vandplanerne f.eks. ved anlæggelse af bassiner eller ved inddragelse af lavtliggende arealer til tilbageholdelse af vand. I sådanne områder, der lejlighedsvist oversvømmes, kan stofomsætningen evt. bidrage positivt til miljømålopfyldelse i recipienter.

Hvorvidt arbejdet med klimasikring kan få indflydelse på indsatsen ved de i vandplanerne udpegede indsatsområder er det for tidligt at vurdere, men kommunen vil sammen med Herning Vand sætte fokus på, at der i arbejdet med klimatilpasningsplanen kan opnås en synergieffekt.

Badevandsprofiler

Herning Kommune har udarbejdet badevandsprofiler for 10 badestrande.

Landdistriktsprogrammet

Landdistriktsprogrammet udløber i 2013, og samtidig revideres EU's landbrugs politik. Hvilken fordeling, der sker mellem medlemsstaterne kendes ikke, men hvis Danmark får reduceret sin andel, vil dette kunne få indvirkning på

finansieringen af de nogle af de indsatser, som skal gennemføres ifølge vandplanerne.

Husdyrgodkendelser

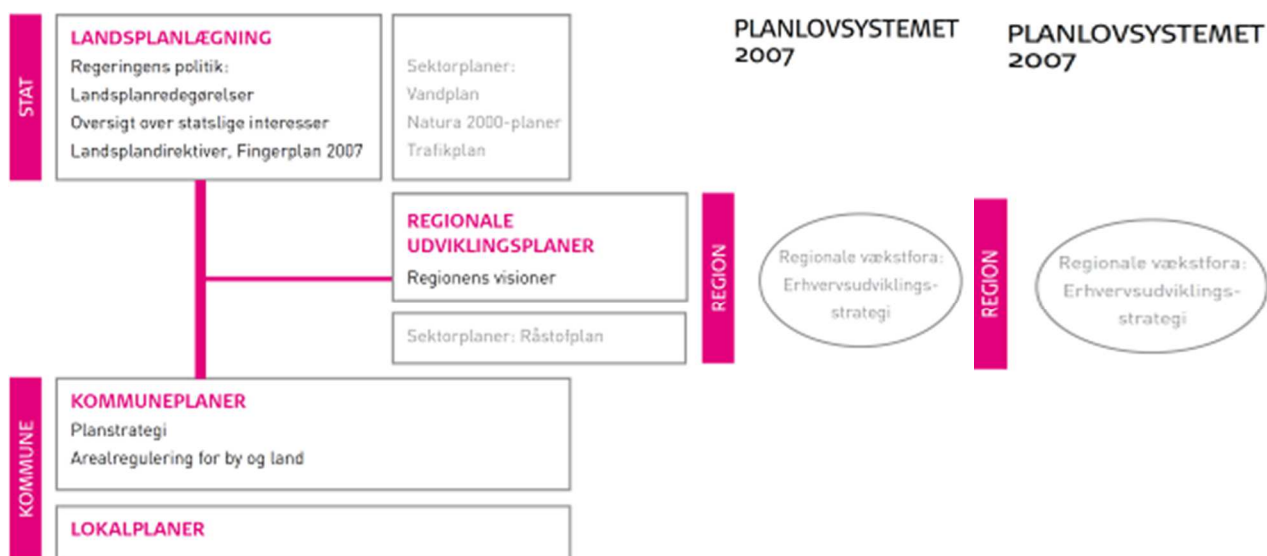
De endeligt vedtagne vandplaner ændrer ikke kommunens administrationsgrundlag for afgørelser efter husdyrgodkendelsesloven. Det vil sige, at vandplanerne *ikke* i sig selv skærper, slækker eller ændrer lovens beskyttelsesniveauer for udvaskning af nitrat eller for tilladt fosforoverskud. Da beskyttelsesniveauerne endvidere er lagt til grund ved fastsættelse af indsatsbehovet i vandplanerne, vil vandplanerne ikke i sig selv kunne lægges til grund for at ændre beskyttelsesniveauerne, herunder heller ikke de kommunale handlingsplaner, der nu skal udarbejdes som følge af vandplanerne.

8. Forholdet til anden relevant planlægning

I det følgende beskrives handleplanens forhold til kommuneplanen, råstofplanen, vandforsynings-planen, spildevandsplanen, de kommunale Natura 2000-handleplaner og Natura 2000-skovhandleplaner.

Efter planlovens § 11, stk. 4, nr. 4 og 6, er følgende sektorplaner bindende for kommuneplanen: Vandplanen, Natura 2000-planer, og handleplaner herfor. Derudover er den kommunale risikostyringsplan samt råstofplanen bindende for kommuneplanens indhold, jf. planlovens § 11, stk. 4, nr. 5 og 7. Det er regionsrådene, der har ansvaret for at udarbejde en regional råstofplan for indvinding af og forsyning med råstoffer.

Figur 9. Plansystemet efter strukturreformen anno 2007 (kilde: Planloven i Praksis).

Kommuneplanen

Kommunerne udarbejder kommuneplaner, der dels indeholder en beskrivelse af kommunens over-ordnede udvikling, dels tematisk opdelte retningslinjer for arealanvendelsen samt rammer for lokalplanlægningen. Kommuneplanen kan være med til at sikre, at vand- og naturindsatsen kommer til at ske i samspil med andre interesser i det åbne land. Mens kommuneplanen alene er bindende for kommunen, er lokalplanen bindende for borgernes/grundejernes fremtidige arealanvendelse inden for planens område. Der kan foretages ændringer i kommuneplanteamterne og/eller i rammer for lokalplanlægning, som fremmer målene i vandplanerne.

Vandplanerne 1.2 Limfjorden, 1.4 Nissum Fjord og 1.8 Ringkøbing Fjord giver ikke Herning Kommune anledning til en ændring i kommunens eksisterende kommuneplan.

Overordnede udvikling (kommuneplankatalog)

Kommuneplanen må ikke stride mod: "en vandplan, en Natura 2000-plan, handleplaner for realiseringen af disse planer, jf. lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder (miljømålsloven), eller regler udstedt i medfør af samme lovs § 36, stk.3" (planlovens § 11 stk. 4, nr. 4).

Vand- og naturplanlægningen får indflydelse på stort set alle emner i kommuneplankataloget dog primært nok nedenstående punkter i planlovens § 11a:

- 2) beliggenheden af områder til forskellige byformål, f.eks. boligformål, erhvervsformål, blandede byfunktioner, beliggenheden af offentlige institutioner, serviceformål, byomdannelsesområder m.v.,*
- 10) varetagelsen af de jordbrugsmæssige interesser, herunder udpegnings og sikringen af særlig værdifulde landbrugsområder,*
- 11) beliggenheden af arealer til lokalisering af driftsbygninger og driftsanlæg på store husdyrbrug,*
- 12) beliggenheden af skovrejsningsområder og områder, hvor skovtilplantning er uønsket*
- 13) lavbundsarealer, herunder beliggenheden af lavbundsarealer, der kan genoprettes som vådområder,*

Rammerne for lokalplaner

Der kan foretages ændringer i rammer for lokalplanlægning som fremmer målene i vandplanerne herunder primært nedenstående punkter i planlovens § 15:

- 3) ejendommens størrelse og afgrænsning,*
- 6) bebyggelsers beliggenhed på grundene, herunder om den terrænhøjde, hvori en bebyggelse skal opføres,*
- 11) tilvejebringelse af eller tilslutning til fællesanlæg i eller uden for det af planen omfattede område som betingelse for ibrugtagning af ny bebyggelse,*
- 15) friholdelse af et område for ny bebyggelse, når en bebyggelse kan blive udsat for sammenstyrtnings, oversvømmelse eller anden skade, der kan medføre fare for brugernes liv, helbred eller ejendom,*
- 25) installation af anlæg til opsamling af regnvand fra tage til brug for wc-skyl og tøjvask i maskine som betingelse for ibrugtagning af ny bebyggelse*

Også lokalplaner skal være i overensstemmelse med vandplanen, Natura 2000-planer, og handleplaner herfor. Det kan ikke udelukkes, at administrationen af en eksisterende lokalplan med ikrafttræden af vandplanen kan komme i konflikt med vandplanens indhold. Her er det imidlertid op til den enkelte kommune og det konkrete tilfælde, hvorledes det i givet fald skal løses. Afhængig af de konkrete omstændigheder vil kommunen eksempelvis kunne give dispensation, såfremt betingelserne i planlovens § 19 er opfyldt, overtage en ejendom på grundlag af planlovens §§ 48 og 49, ændre lokalplanen efter planlovens bestemmelser herom og foretage ekspropriation med henblik på opfyldelse af lokalplanens formål efter planlovens § 47.

Råstofplanen

Regionen har til opgave at gennemføre en kortlægning af råstoffer og etablere den overordnede planlægning for den fremtidige råstofindvinding. Dette sker gennem råstofplanen. Den regionale råstofplan er en sektorplan, som kommunalstyrelsen er bundet af i den kommunale planlægning. Kommuneplanen kan nemlig kun indeholde retningslinjer for råstofområderne, som ikke er i strid med råstofplanlægningen, som det også ses af figur 11. Regionsrådet skal hvert fjerde år tage stilling til, om der er behov for justeringer eller revision af råstofplanen.

Vandplanerne 1.2 Limfjorden, 1.4 Nissum Fjord og 1.8 Ringkøbing Fjord giver ikke anledning til, at Midtjyllands Regionsråd foretager en ændring i den eksisterende råstofplan.

Spildevandsplanen

Ifølge miljøbeskyttelseslovens § 32 skal kommunalbestyrelsen udarbejde og ajourføre en plan for bortskaffelse af spildevand inden for kommunen.

Med spildevandsplanen udstikker kommunalbestyrelsen rammerne, inden for hvilke den fremtidige afledning af spildevand og regnvand skal udvikle sig i planperioden. Spildevandsplanen er i overensstemmelse med retningslinjer i Vandplanerne.

Vandforsyningsplanen

Af vandforsyningslovens § 14 fremgår det, at kommunalbestyrelsen gennem planer tilrettelægger vandforsyningen, dvs. hvilke anlæg forsyningen skal bygge på, og hvilke forsyningsområder de enkelte anlæg skal have.

Vandforsyningsplanens formål er at sikre borgerne i kommunen adgang til rent drikkevand i tilstrækkelige mængder og god kvalitet. Desuden er målet at grundvandsressourcen ikke overudnyttes, og at vandindvindingen ikke går ud over hensynet til naturen.

Herning Kommunes vandforsyningsplanen fra 2011 er i overensstemmelse med retningslinjer i Vandplanerne.

Relation til Natura 2000-handleplan

Der er i mindre omfang behov for at koordinere vandhandleplanerne med Natura 2000-handleplanerne. Dette fremgår af "Bekendtgørelse om kommunalbestyrelsens vandhandleplaner" (BEK nr 1219 af 15/12/2011). Af afsnittet "Forholdet til de kommunale Natura 2000-handleplaner" fremgår:

"§ 6. Den kommunale vandhandleplan skal koordinere indsatsen med de kommunale Natura 2000-handleplaner og Natura 2000-skovhandleplaner med indsatsen for vådområder omfattet af den statslige vandplan for så vidt angår vandbehov for de naturtyper, der er direkte afhængig af et vandøkosystem."

Det lovhjemlede krav til *koordinering* med Natura 2000-handleplaner vedrører således alene snitfladen ml. Natura 2000-handleplanernes vandafhængige naturtyper og de statslige vandplaners indsats for vådområder.

Af "Bekendtgørelse om kommunalbestyrelsernes Natura 2000-handleplaner" (BEK nr 1117 af 25/11/2011) fremgår af afsnittet "Forholdet til de kommunale vandhandleplaner":

"§ 7. De kommunale Natura 2000-handleplaner skal i samspil med de kommunale handleplaner til udmøntning af den statslige vandplan realisere Natura 2000-planen, for så vidt angår vandbehov for de naturtyper, der er direkte afhængige af et vandøkosystem."

Stk. 2. Natura 2000-planens mål om forbedret vandkvalitet i større søer, vandløb, fjorde og kystvande realiseres gennem indsatsen i vandplanlægningen og skal ikke indgå i de kommunale Natura 2000-handleplaner."

Det er et lovhjemlet krav til *samspil* ml. Natura 2000-handleplaner og den kommunale vandhandleplan mhp. at realisere Natura 2000-planen – hvad angår vandbehov for de naturtyper, der er direkte afhængige af et vandøkosystem.

Vandplanerne 1.2 Limfjorden, 1.4 Nissum Fjord og 1.8 Ringkøbing Fjord giver Herning Kommune anledning til at koordinere indsatsen med de kommunale Natura 2000-handleplaner og Natura 2000-skovhandleplaner for følgende områder:

40. Karup Å, Kongenshus og Hessellund Heder (delvis Herning Kommune)

63. Sønder Feldborg Plantage (Herning Kommune)

64. Heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø, Idom Å og Ormstrup Hede (Delvis Herning Kommune)

67. Borris Hede (Delvis Herning Kommune)

68. Skjern Å (delvis Herning Kommune)

75. Harrild Hede, Ulvemosen og heder i Nørlund Plantage (Delvis Herning Kommune)

225. Ovstrup Hede med Røjen Bæk (Herning Kommune)

Den koordinerende indsats er udtrykt ved at vandhandleplanen generelt understøtter de relevante naturtyper i samspil med Natura 2000-handleplanen. Det er beskrevet dels under de enkelte virkemidler, dels vil det komme til udtryk i udmøntning af vandhandleplanen.

Bilag 1. Vandløbsrestaurering mm.

